

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Η ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ

ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΓΕΝΝΑΔΙΟΥ 14 (115 21)

—◆—
ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΙ ΤΩΝ ΑΙΡΕΣΕΩΝ

ΚΗ' ΠΑΝΟΡΘΟΔΟΞΗ ΣΥΝΔΙΑΣΚΕΨΗ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΩΝ
ΟΡΘΟΔΟΞΩΝ ΕΚΚΛΗΣΙΩΝ ΚΑΙ ΙΕΡΩΝ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΝ
ΓΙΑ ΘΕΜΑΤΑ ΑΙΡΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΠΑΡΑΘΡΗΣΚΕΙΑΣ
(Αγρίνιο, 31 Ὀκτωβρίου ἕως 2 Νοεμβρίου 2016)

ΠΟΡΙΣΜΑΤΑ

Ἡ ΚΗ' Πανορθόδοξη Συνδιάσκεψη Ἐντεταλμένων Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν καί Ἱερῶν Μητροπόλεων γιά θέματα αἱρέσεων καί παραθρησκείας, πού πραγματοποιήθηκε, ὑπό τήν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στό Παπαστρατεῖο Μέγαρο στό Ἀγρίνιο, ἀπό 31 Ὀκτωβρίου ἕως 2 Νοεμβρίου 2016, μέ τή φιλόξενη φροντίδα τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Αἰτωλίας καί Ἀκαρνανίας κ. Κοσμᾶ καί ὑπό τήν προεδρία τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λαρίσης καί Τυρνάβου κ. Ἰγνατίου, Προέδρου τῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπί τῶν Αἱρέσεων, μέ θέμα: «*Αἰρετικές καί ἀποκρυφιστικές θεωρήσεις περί ἀνθρώπου καί ἀνθρώπινα δικαιώματα*», μετά ἀπό ἐκτενῆ συζήτηση ἐπί τῶν εἰσηγήσεων, ἐνέκρινε ὁμοφώνως τά ἀκόλουθα **Πορίσματα**:

Τίς τελευταῖες δεκαετίες ὑποστηρίζεται ἀπό ὅλο καί περισσότερους, ὅτι ἔχουμε ἤδη εἰσέλθει στόν αἰῶνα τῆς ἀνθρωπολογίας, τῆς ἐκ νέου ἐνασχόλησης καί τοῦ ἰδιαίτερου ἐνδιαφέροντος τῆς θεολογίας γιά τόν ἄνθρωπο. Αὐτό σημαίνει ὅτι ἡ σύγχρονη θεολογική πρόκληση εἶναι ἀνάγκη, ὄχι μόνο νά ἐκθέτει τό περιεχόμενο τῆς πίστεως, ἀλλά καί νά ἀπαντᾷ στό καίριο ἐρώτημα *τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος σήμερα καί πῶς θά διασωθεῖ ὁ πολιτισμός του*.

Ὁ Δημιουργός ἔφερε τόν ἄνθρωπο ἀπό τήν ἀνυπαρξία στήν ὑπαρξη, ὡς δημιουργημα «κατ' εἰκόνα καί καθ' ὁμοίωσιν» δική Του. Τό

χάρισμα τοῦ «κατ' εἰκόνα» ἀποτελεῖ κοινό γνώρισμα ὅλων τῶν ἀνθρώπων, ἐνῶ τό «καθ' ὁμοίωσιν» προσφέρεται στόν ἄνθρωπο ὡς δυνατότητα ἐλεύθερης ἐπιλογῆς. Σῶμα καί ψυχή συναπαρτίζουν τόν ὅλο ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος κατανοεῖται ὡς ψυχοσωματική ἐνότητα, ὡς ἐνιαία ὄντοτητα. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἕνας τέλειος μικρόκοσμος, καθῶς ἤδη ἀπό τή δημιουργία του ἀνακεφαλαιώνει, ἐνοποιεῖ καί περιχωρεῖ μέσα του ὅλοκληρο τό σύμπαν, καθόσον ἔχει ἐν ἑαυτῷ ὅλα τά μέρη τοῦ ὅλου καί ὅλα δημιουργήθηκαν γι' αὐτόν. Ὁ ἄνθρωπος δημιουργήθηκε γιά νά τελειοποιηθεῖ καί νά ἀναχθεῖ ἀπό τό «κατ' εἰκόνα» στό «καθ' ὁμοίωσιν». Εἶναι «θεοειδές» κτίσμα καί συνάμα «θεός κεκελευσμένος», ἔχει δηλαδή τήν κλήση, τήν κίνηση καί τή δυνατότητα νά θεωθεῖ ἐν Χριστῷ.

Στό καίριο ἐρώτημα τῆς ἐποχῆς μας γιά τό τί εἶναι ὁ ἄνθρωπος καί πῶς μπορεῖ νά διασωθεῖ ὁ πολιτισμός του, ἡ ἀπάντηση τῆς Ὁρθοδόξου θεολογίας δέν βρίσκεται κάπου ἄλλου ἢ μακράν ἢ ἔξω ἀπό τήν κληρονομία τῆς κατ' εἰκόνα καί ὁμοίωσιν Θεοῦ παρακαταθήκης της, ἀπό τόν αὐθεντικό ἄνθρωπο, τόν Θεάνθρωπο Ἰησοῦ Χριστοῦ.

Αντίθετες πρός τήν Ὁρθόδοξη περί ἀνθρώπου ἐκκλησιαστική διδασκαλία βρίσκονται οἱ ἀνθρωπολογικές πλάνες, τόσο τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου, ὅσο καί διαφόρων αἰρετικῶν καί παραχριστιανικῶν κινήσεων.

Ἡ σύγχρονη ἀποκρυφιστική περί ἀνθρώπου προσέγγιση ἀποτελεῖ ἐπανάληψη τῆς δαιμονικῆς προτροπῆς τοῦ «ἔσεσθε ὡς θεοί» (Γεν. 3, 5) καί παρότρυνση πρός τούς σύγχρονους χριστιανούς νά ἀκολουθήσουν αὐτά πού ἀρνήθηκαν κατά τήν ἀπόταξή τους στό Μυστήριο τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος. Αὐποτελεῖ εἰσήγηση τοῦ «ἀρχεκάκου ὄφεως» γιά μιά ἐκ νέου ὑπαρξιακή αὐτονόμηση τοῦ ἀνθρώπου, γιά ἀγνόηση τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ καί ὑπόσχεση νέων δρόμων «αὐτολύτρωσης» καί «ἰσοθεΐας», πού ἔχουν τό κατάλληλο γιά τήν ἐκάστοτε περίπτωση προσωπεῖο, σ' ἕνα κυκεῶνα θέσεων, πρακτικῶν καί δοξασιῶν.

Ὡς πρός τή δομή καί τή σύνθεση τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἀποκρυφιστική θεωρία δέχεται πολλαπλά σώματα μέ διαφορετικές ὀνομασίες, ἐπειδή βασική ἀρχή τοῦ ἀποκρυφιστικοῦ χώρου ἀποτελεῖ ὁ ἰσχυρισμός, ὅτι μέ τή λέξη σῶμα δέν νοεῖται μόνον τό ὄρατό καί ὑλικό στοιχεῖο τῆς ἀνθρώπινης ὑπαρξης. Ὁ ὅρος σῶμα χρησιμοποιεῖται γιά νά δηλώσει, σέ

συνδυασμό με άλλους όρους του αποκρυφισμού, μορφή και παράσταση μιᾶς οργανωμένης ουσίας, πού εκφράζεται με διαφορετικό τρόπο στά κοσμικά πεδία.

Στίς αποκρυφιστικές δοξασίες περί ανθρώπου για τήν πνευματική του εξέλιξη, τό πᾶν ἐπαφίεται στίς δικές του δυνάμεις. Σώζεται ἀπό μόνος του. Ὁ Θεός, ὅπως κατανοεῖται στόν αποκρυφιστικό χῶρο, παραμένει ἕνας ἀμέτοχος, οὐδέτερος παρατηρητής. Ὅτι πιό νόθο καί σκοτεινό ἔχει νά παρουσιάσει ἡ νοσηρή μεταπτωτική καί διαβρωμένη θρησκευτικότητα, ὁ αποκρυφισμός τό προβάλλει μέ περισσή ἀλαζονεία, ὡς τή δική του ἐνδοκοσμική ἐπιβεβαίωση τῆς ἀρχέγονης δαιμονικῆς προτροπῆς «ἔσεσθε ὡς θεοί». Ταυτόχρονα, μέ τήν ἀφόρητη ἔπαρση ἑνός ἐγωιστικοῦ φρονήματος χρησιμοποιοῖ καί μαγικές τελετουργικές πρακτικές.

Βασικό κεφάλαιο τῆς αποκρυφιστικῆς νεοεποχίτικης διδαχῆς περί τοῦ ἀνθρώπου ἀποτελεῖ ἡ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης καί ὁ ἄμεσα συνδεδεμένος μέ αὐτήν ἀμείλικτος «νόμος τοῦ κάρμα». Μέ τή θεωρία αὐτή ἀφαιρεῖται κάθε ἠθική εὐθύνη ἀπό τόν ἄνθρωπο γιά τίς πράξεις του. Ἐνας κακός ἄνθρωπος δέν μπορεῖ νά θεωρηθεῖ ὡς κακός, καθόσον ὅ,τι πράττει ἢ ὑφίσταται στή ζωή του δέν εἶναι ἀποτέλεσμα τῶν δικῶν του ἐλεύθερων ἐπιλογῶν, ἀλλά ἕνα «χρέος» κάποιας ἄλλης προηγούμενης ζωῆς, τό ὁποῖο ἐξοφλεῖ τώρα. Καταργεῖται ἔτσι κάθε σκέψη γιά ἐλευθερία τοῦ ἀνθρώπου, γιά μετάνοια καί συγχώρηση. Ἡ δοξασία τῆς μετενσάρκωσης εἶναι μία καθαρᾶ ἀντιχριστιανική διδασκαλία, πού παραβαίνει ἀκόμη καί τούς νόμους τῆς λογικῆς. Σέ ἀντίθεση μέ τή δοξασία αὐτή, ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία πιστεύει στήν ἀνάσταση τοῦ ἀνθρώπου, πρόδρομος καί θεμέλιο τῆς ὁποίας εἶναι ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ.

Ἡ αποκρυφιστική περί ἀνθρώπου προσέγγιση, εἶναι ἀπολύτως ἀσύμπτωτη μέ τή χριστιανική.

Ἡ βιβλική καί ἀγιοπατερική ἐκκλησιαστική παράδοση στήν ἀδιαίρετη ἐνότητά τους, ἰδιαίτερος ἡ νηπτική ἐμπειρία καί διδαχή τῶν ἁγίων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας, μᾶς διδάσκει μέ σαφήνεια, ὅτι τό σύνολο τῶν ἐπιχειρημάτων καί θεωριῶν περί φώτων καί πρακτικῶν τοῦ αποκρυφιστικοῦ χῶρου, ἐάν ἐξαιρέσουμε τίς ψυχιατρικές καί νευρολογικοῦ χαρακτήρα νοσηρές καταστάσεις, δέν ἀποτελεῖ παρᾶ

ἐμπνεύσεις, φωτοφάνειες, ἐνέργειες καί μεθοδεύσεις δαιμονικῆς προέλευσης.

Στίς διάφορες ἀποκρυφιστικές καί παραθρησκευτικές ομάδες μέ μία ποικιλία πρακτικῶν καί μεθοδεύσεων (λ.χ. πρακτικές διανοητικοῦ χειρισμοῦ) λαμβάνει χώρα μία βάνουση καταπάτηση θεμελιωδῶν ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων.

Οἱ περί ἀνθρώπου δοξασίες τῶν συγχρόνων αἰρετικῶν καί παραχριστιανικῶν κινήσεων θεμελιώνονται ἄλλοτε σέ κακόδοξες καί ἐλλειμματικές ἐρμηνεῖες ἀγιογραφικῶν χωρίων καί ἄλλοτε σέ δῆθεν νεώτερες ἐξωβιβλικές «ἀποκαλύψεις» τοῦ Θεοῦ (π.χ. Ἐκκλησία τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ τῶν Ἁγίων τῶν Τελευταίων Ἡμερῶν ἢ Μορμόνων, Χριστιανική Ἐπιστήμη κ.ἄ.). Οἱ δοξασίες τους βρίσκονται σέ ἀπόλυτη ἀντίθεση μέ τούς φορεῖς τῆς ἐν Χριστῷ Ἰησοῦ Θείας Ἀποκαλύψεως, τήν Ἁγία Γραφή καί τήν Ἱερά Παράδοση.

Στίς αἰρετικές καί παραχριστιανικές κινήσεις στόν χῶρο τῆς ἀνθρωπολογίας, θεμελιώδεις χριστιανικοί ὅροι (π.χ. πτώση, ἁμαρτία, σωτηρία κ.ἄ.) ἔχουν νοσηματοδότηση ριζικῶς διαφορετική καί μή ἀποδεκτή, ὄχι μόνο ἀπό τήν Ὁρθόδοξη ἐκκλησιαστική διδασκαλία, ἀλλά καί ἀπό τόν ὑπόλοιπο χριστιανικό κόσμο.

Στίς αἰρετικές διδαχές περί ἀνθρώπου δέν ἀπουσιάζουν καί διδασκαλίες ἐπικίνδυνες γιά τήν ἀνθρώπινη ζωή, ὅπως ἡ θέση τῶν λεγομένων Μαρτύρων τοῦ Ἰεχωβά περί ἀρνησης μετάγγισης αἵματος σέ πάσχοντες ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι μάλιστα τήν ἐν λόγῳ ἐπικίνδυνη διδασκαλία ἐπιχειροῦν νά τήν παρουσιάσουν ὡς διδασκαλία τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Οἱ ἀνθρωπολογικές ἀποκλίσεις ἀπό τήν Ὁρθόδοξη διδασκαλία, ὅπως προβάλλονται ἀπό τίς ποικιλώνυμες ἀποκρυφιστικές καί αἰρετικές κινήσεις, ἔχουν ἀρνητικές ἐπιπτώσεις σέ πρόσωπα καί ομάδες πού τίς υἰοθετοῦν.

Ἡ Συνδιάσκεψη ἐγκρίνει ὁμοφώνως τά ὡς ἄνω Πορίσματα καί ἐξουσιοδοτεῖ τόν Πρόεδρο αὐτῆς νά τά ὑπογράψει.

Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως

† Ὁ Λαρίσης καί Τυρνάβου Ἰγνάτιος

Οἱ Ἐντεταλμένοι τῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν

Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, Μητροπολίτης Κυδωνίας

καί Ἀποκορώνου Δαμασκηνός

Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας, Μητροπολίτης Πτολεμαΐδος Ἐμμανουήλ
Πατριαρχείου Ἱεροσολύμων, Ἀρχιεπίσκοπος Λύδδης Δημήτριος
Πατριαρχείου Ρωσίας, Ἡγούμενος Θεοφάνης Λουκιάνωφ
Πατριαρχείου Σερβίας, Ἱερομόναχος Εὐσέβιος Μεάντζια
Πατριαρχείου Ρουμανίας, Καθηγητής Κυπριανός Στρέτζα
Πατριαρχείου Βουλγαρίας, Μητροπολίτης Νευροκοπίου Σεραφείμ
Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου, Ἀρχιμ. Γρηγόριος Μουσουρούλης
Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, Πρωτοπρ. Κυριακός Τσουρός
Ἐκκλησίας Πολωνίας, Ἡγούμενος Βαρσανούφιος Ντοροσκίεβιτς
Ὁ φιλοξενῶν τὴν Συνδιάσκεψη
† Μητροπολίτης Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας Κοσμᾶς
Ὁ Πρόεδρος τῆς Συνδιασκέψεως

† Ὁ Λαρίσης καὶ Τυρνάβου Ἰγνάτιος